

ROBERT
HOLDSTOCK

MERLINŮV LES

ARGO

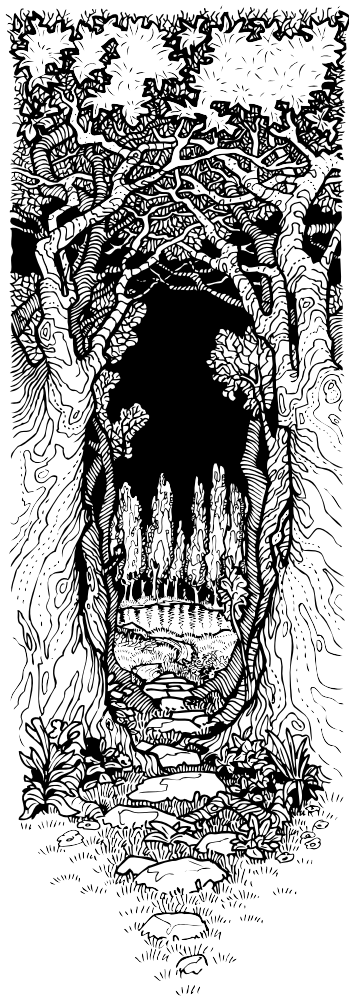

ROBERT
HOLDSTOCK

MERLINŮV LES

aneb Kouzelná vidina

ROBERT
HOLDSTOCK

MERLINŮV LES

aneb Kouzelná vidina

ARGO

Přeložil Petr Kotrle

Edici Fantastika řídí Martin Šust

Czech edition © Argo, 2024

Merlin's Wood or The Vision of Magic

copyright © 1994 by Robert Holdstock

Earth and Stone

copyright © 1980 by Robert Holdstock, first published in *Interfaces*, 1980

In the Vale of the Statues

copyright © 1979 by Robert Holdstock, first published in *Aries I*, 1979

The Silvering

copyright © 1992 by Robert Holdstock, first published in *Narrow Houses*, 1992

The Strange Dark Sleep of the Beast

copyright © 1997 by Robert Holdstock, first published in *Secret City*, 1997

The Charisma Trees

copyright © 1994 by Robert Holdstock, first published in *New Worlds* 4, 1994

Translation © 1999 by Petr Kotrle

Cover Art © 1994 by Geoff Taylor

Illustrations © 1999 by Jan Dřevíkovský

ISBN 978-80-257-4407-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-4532-8 (e-kniha)

Scottovi a Suzi Bakerovým
Fantomům opery

Tu pak, v jeden okamžik, již ona kouzla upotřebila,
v němž jest to proplétání kročejův a rukou spínání.

Jak mrtvý on tu v dutém ležel dubu,
ztracen jsa již pro život a čin a čest a zvěst.

Pak volajíc: „Hle, jeho sláva mou se stala teď!“
a vzkřiknuvši: „Ó, bloud!“

již zaskočila děvka dolů v les a za ní houština se zavřela
a ozvěnou les opakoval: „Bloud!“

ALFRED LORD TENNYSON: *Královské idyly*

Merlin a Vivien

Merlinův les

PRVNÍ ČÁST

Broceliande

Bouř nadcházela; tiši byli však teď větrové,
a v Broceliandských těch divopustých lesích
před dubem tak starým, vyhloubeným, obrovským,
že vypadal jak ze zříceného věž zdiva,
dole u Merlinových si nohou lehla lživá Vivien...

Královské idylly

Lidé na stezce

Někdy v dětství

Chlapcův hlas vytrhl Martina z neklidného spánku. Kolem byla inkoustová tma. Na okně pokoje zarachotil kamínek a hlas se ozval znovu: „Martine! Martine! Na stezce jsou lidé. *Martine!*“

Lidé na stezce.

Martin ze sebe strhl příkrývku a přeběhl k oknu. Dole, ve slabém měsíčním svitu, uviděl plavovlasého bratra Sebastianana, bledého a rozrušeného. Ukazoval k lesu. „Martine, jsou tři. Rychle.“

Martin si navlékl džíny a špinavý bílý svetr. Otevřel okno a bez obtíží seskočil na zem. Starý pes v boudě zakňučel a štěkl. Honička, o níž se mu zdálo, se odehrávala příliš daleko v jiném světě, než aby se tímto druhým útekem ze statku nechal vyrušit. Martin se rozběhl do tmy. Přehoupl se přes bránu a pustil se za Sebastianem.

„Počkej na mě!“ sykl. Nechtěl zvýšit hlas a snad tím vyrušit lidi na stezce, třebaže věděl, že se to ještě nikdy nestalo.

Kam se poděl Sebastian? Jak nad lesem a statkem plul tenký mrak, měsíční světlo jasně a sláblo. V dálce se vlnilo a světélkovalo cosi éterického. Vypadalo to, jako by nějací malí ptáci vylétali k nebi a kroužili kolem temné siluety pomalu se otáčející postavy.

Tančící chlapec byl Sebastian. Martin se užasle díval, jak se jeho bratr s rozpráženými rukama točí mezi lidmi na stezce, proplouvá třemi mléčnými postavami muže,

ženy a vysokého dítěte s dlouhými vlasy. Dítě se nervózně ohlíželo. Martinovi se zdálo, že je to děvče, ale na jeho nehmotných rysech se to dalo těžko poznat. Všichni tři se pohybovali pomalu. Tam, kde jimi pronikal zvonivě se směřící Sebastian, linulo se z jejich postav světlo jako nějaké proudy plazmy.

„Je to studené. Slyším, jak jim buší srdce – je to zvláštní. Slyším i dech. Muž je cítit tukem a kouřem. Pojď dovnitř, Martine. Honem. Takové to ještě nikdy nebylo! Je to pocit, jako bych létal, běhal a plaval zároveň – můžu si létat jako orel, Martine – pojď zkusit, jaké to je.“

Martin vyšel za svým bratrem na starou cestu, ale měl strach. V lese se něco pohybovalo z místa na místo, ukrývalo se to. Martina v první chvíli napadlo, že je to starý *zálesák*, nebezpečný tulák, který žil mezi jezírky a skalami hluboko v lese. A také to mohla být Rebecca, která své bratry vždycky chodila špehovat, když se za měsíčního svitu vydali na stezku.

Nočním vzduchem se nesl pronikavý, nakyslý pach zeminy, který kolem sebe přízračné postavy po vystoupení z okraje Broceliande šířily. Muž šel pomalu po stezce a díval se přes rameno, jako by Martina pozoroval. Pohyboval ústy, jako by něco říkal, tvář měl zkřivenou, jako by ho chtěl varovat. Potom zvedl ruku a ukázal na něho. Bledý prst Martina přimrazil na místě. Žena se pomalu otočila. Vypadalo to, jako by si také prohlížela chlapce, který je sledoval, a vůbec nevnímala plavovlasého mladíčka, jenž její nehmotnou postavou tancoval.

Sebastian konečně přestal poskakovat mezi lidmi na stezce. Trásl se po celém těle, téměř jako by byl v extázi. „Bylo to *zvláštní*! Ten muž je hrozně vydešený. Měli nějaké *zjevení*. Vypadalo to jako dlouhá, tenká láhev se stromy a hlínou uvnitř. Jako to, co jsem nakreslil posledně. Před něčím utíkají. Jak jsou staří, co myslíš?“

Martin věděl, že bratr se ptá na historické období, z něhož postavy pocházejí. Lidé, kteří po stezce přicházeli, někdy vypadali docela novodobě, jindy přicházeli v uniformách kavalerie z napoleonských nebo ještě starších dob. Jednou Martin na stezce zahlédl řeckého bojovníka. Ženy občas mívaly šaty, na nichž jim v chůzi vířila a jiskřila sklíčka, obvyklejší však bylo, že přicházely zahaleny do silných plášťů nebo hustých kožešin. Ale lidé, které pozoroval dnes, měli na sobě rolnický oděv a přes ramena si nesli pytle z hrubého plátna. Vlasy měli dlouhé a byli beze zbraní. Mohli pocházet z mnoha různých dob.

Martin pokrčil rameny a zachvěl se. Duchové vytrvalým tempem stoupali po staré cestě k rozvalinám kostela a on šel pomalu za nimi. Jen co postavy prošly trnitým živým plotem napravo od hřbitovní brány, začaly se ztrácet.

Martin a Sebastian se houpali na dřevěných vratech, všímali si, jak jasné měsíční světlo protíná dutou věž a rozbořené zdi kaple, ale hlavně pozorovali postavy,

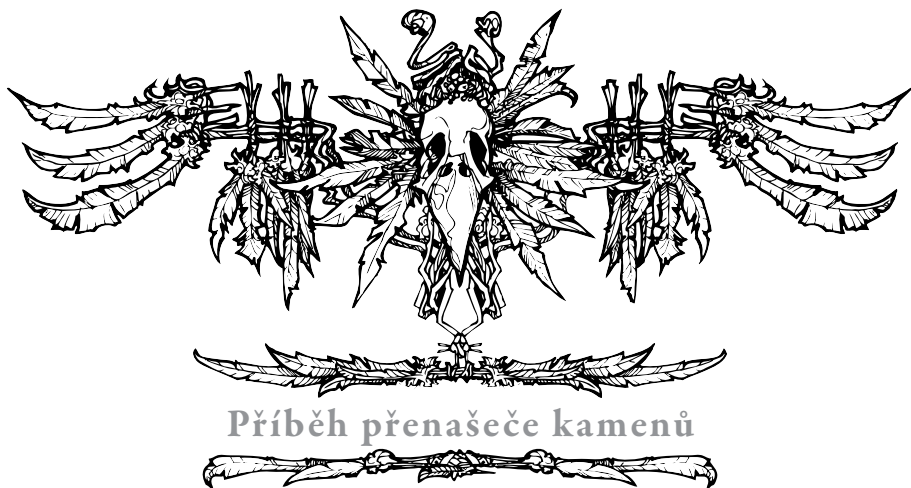
které začaly mizet v zemi. Duchové překročili zeď ohraničující hřbitov a ocitli se za pravěkou mohylou, na níž byl kostel kdysi postaven.

Když byli po pás v zemi, chlapi jim zamávali a dali jim sbohem. Zanedlouho bylo vidět jen hlavy, pohupující se houštím, a pak zmizely i ty.

Kam lidé chodili odtud, to děti z této ani z žádné jiné doby nezjistily.

Stezka z Broceliande pokračovala na jih do jiného světa.

Příběh přenašeče kamenů

O patnáct let později...

Blíží se bouře, všiml si Martin, když krácel za vozem s rakví po cestě kolem lesa. Přesto nefoukal vítr a vzduch byl tíživý, prostoupený prvními pachy podzimu, pronikajícími z hvozdů Broceliande. Pomalu se vlekl ke hřbitovu, kde na matku čekal studený domov v zemi, a očima vyhledával v okolní zeleni tmavé duby. Jejich vysoké, silné, vykotlané, staré kmeny, protkané a ovinuté břečtanem, vypadaly jako starci, zatímco hladké, rozlézající se kořeny jako by představovaly majestátní údy žen, ležících jim v ospalém, opatrném zamyšlení u nohou.

V těch dnech, stejně jako vždycky, byla Broceliande strašidelným místem, tísnivým pralesem zarůstajícím bažinaté úžlabiny a zapomenuté kameny, místem skrývajícím jezírka, vodopády a dusivé houštiny. Sice ji prošla silnička z Gaelu do Gueru, ale pravé srdce Broceliande se dodnes nepodařilo najít, třebaže z lesů na okraji se linul pach jeho rozkladu a zaplavoval kyselým miazmatem statky a vesničky západním směrem, směrem k divokému pobřeží u Quiburonu a kameny potetované krajině kolem Carnaku, směrem, z něhož přicházely bouře.

Ano, v nejhlubším nitru pralesa něco hnilo, smrt, o níž se vědělo již generace. Bylo to místo, které trousilo duchy, stejně jako podzim trousí listí. V sevření, pevném jako kleště kořenů, drželo venkovská stavení i myšlení lidí, kteří v nich žili. Jistě, stávalo se, že někdo mladý ze stínu unikl (čekat příliš dlouho znamenalo být ztracen), a jedním z takových lidí byl Martin. Uprchl ze stínu lesa. Bylo mu šestnáct.

Slíbil, že se vrátí jen při příležitosti matčina pohřbu, smutné události, k níž nyní došlo a která v něm zmobilizovala svědomí a odvahu.

Znovu tedy krácel zvolna stoupající cestou kolem Broceliande, truchlící syn, vystrašený muž, v němž proud pocitů z lesa probouzel zmatek.

Na západním pobřeží se lámal příliv. Se začínajícím odlivem byla poutnice konečně spuštěna do domova ve studené zemi. Když nad hrobem mluvil kněz, jižním směrem se přehnala bouře. Kněz domluvil a prošel mezi dvěma malými ohni, aby se s Martinem objal a vyjádřil mu soustrast. Zvon v opravené věži pomalu vyzváněl.

„Je to škoda, že sestra nemohla přijet. Eveline ji měla moc ráda. Po smrti malého Sebastiana...“

Martin viděl, jak kněz slova polkl, ale dobře věděl, co chtěl říct. Sebastian byl pro rodiče zvláštní dítě, hluboce milované; když zemřel, zdědila náklonnost Rebecca. Martin by se byl se svou sestrou u hrobu také rád setkal, ale byla ztracená někde v australském vnitrozemí. Jako vždy, hledala písňové linie.

Otec Gualzator zaváhal a nepatrně se zachvěl. Závan studeného větru, který to měl na svědomí, rozvířil dým stoupající z ohňů. Jabloňové dřevo vonělo nasládle, dým z lískového dřeva byl štiplavější. Za ním stáli Martinův strýc Jacques a teta Suzanne, zdvořile mlčeli, přihlíželi a čekali. Starý pán si držel baret mezi nohama a dlouhé šedivé vlasy mu čechrал vítr. Z vlhkých očí vyzařovala zvláštní touha; určitě se nemohl dočkat, až si dá cigaretu a sundá si škrtivou košili a vázanku. Ale to nebylo všechno, co ho znepokojovalo, a Martin to cítil. Kněz byl nervózní, rozpaky, které zažíval, zbarvily jeho růžovou pleť ještě sytější ruměncem. „Co se děje?“ zeptal se Martin.

„Na stezce jsou lidé. Myslím, že jdou za námi už od lesa. Byl bych rád, kdyby odešli, než zazpívám chvalo zpěv.“

Martin se ohlédl k místu, kde lidé obvykle mizeli v kopci. Nic neviděl a nic necítil. Pro kněze také zůstávali neviditelní, ale vnímal je. Byl to Bask, který opustil svou zvláštní zemi. Jeho jazyk ho obdařoval viděním, jaké bylo Martinovi a jemu podobným odepřeno. *Mluvit staře znamená vidět staře*, říkal vždycky. Když byl Martin ještě chlapec a spolu se Sebastianem se chodil dívat na éterický proud lidí na stezce, několikrát si knězovo „staré“ oko prověřil a zjistil, že je neomylné.

Po několika minutách napjatého ticha se kněz uvolnil. „Jsou pryč,“ zaseptal a otočil se zpátky ke studenému příbytku. Zatáhl za provaz, kterým nadzvedl víko